

Vi är likadana i våra hem

Det är ofrånkomligt. Bladen gör piruetter på vägen ner till marken, blommorna har för länge sedan slutit sig och den som inte hunnit plocka in utemöblerna hittar dem omkullblåsta. Det är höst.

Den friska och kalla luften lockar ut mig. Promenaderna väljs omsorgsfullt längs vägar kantade av andras hem. När det är mörkt ute, lyser det inne. Jag ser glada ansikten samlade runt middagsbord, flimrande platt-tvskärmar ur vardagsrum och krafttag i garage. I smyg kikar jag på postlådor och försöker koppla ihop namn och hus.

Alla ser de likadana ut i hemmets vrå. Noppiga tröjor och rufsiga frisyren. Vidbrända middagar och bråkande barn. Bara namnet på postlådan avslöjar att jag på min väg betraktar läkare, politiker, lärare och kassörer.

Du håller nu Nyans bilaga Hemma i din hand. Här får du chansen att inte bara titta in genom de där fönstren, utan ta klivet hela vägen in. Många är vi som nyfiket betraktat det där kyrkliknande huset vid Wik-

löf Holding Arena, idag får vi veta att det tillhör familjen Pipping. Inte bara döljer väggarna ett vackert hem, även utsidan har en hemlighet med sin dolda trädgård. På sidan 4-5 ser du vad vår fotograf **Jonas Edsvik** såg genom sin lins.

Till fördärvelse har vi hört OLW:s tv-reklam om fredagsmys. Om inte genom rutan så genom vänner och kollegor och Facebookstatusar som varje fredag morgon ylar ut att vardagens sista dag är kommen. Det visar sig att ålänningarna också fredagsmyser. Och har gjort så mycket längre än tv-reklamen visar. Bläddra fram till andra delen, sidan 20-21.

Som vanligt är bilagan fullspäckad med mycket annat. Som tips om hur du ljussätter i höstmörkret, hur du sticker din egen mössa och vad som är trendigt i matväg. Trevlig läsning!

Malin Tillström, nyhetschef

hemma

Nya Ålands tematidning
fredag 16 oktober 2009

Redaktör: Cecilia Lindvall
Layout: Monica Fogelström
Ansvarig utgivare: Nina Fellman

Nya Åland
www.nyan.ax

Minska elräkningen med "rätt" platt-tv

Numera finns det endast platta tv-apparater att införskaffa hos de lokala teknikförsäljarna. Och senast bland de tunna skärmarna är den energisnåla LED-tv:n.

Färskast på tv-marknaden är den så kallade LED-tv:n. Med hjälp av lysdioder kommer belysningen framifrån eller från bakgrunden och jämfört med konventionella LCD har den en lägre energiförbrukning.

– LED-tv:n drar ungefär 40 procent mindre ström. Samtidigt är den kvicksilverfri och därmed bättre ur återvinningssynpunkt, säger **Peter Jansson**, försäljare på Elgiganten.

LED-tv kan även producera klarare färger med djupare kontraster och bättre svärta, enligt tillverkarna.

– Det svarta blir aldrig helt svart på LCD och rörelseskärpan är inte lika bra, säger Jansson.

En fördel många köpare ser med LED är att modellen ofta är mer slimmad. Men att köpa en LED-tv är ingen billig historia. Medan en 40-tums LCD kostar runt 500 euro får köparen ge det dubbla för en LED i samma storlek.

Samtidigt finns det LCD som idag kan komma ner i en väldigt

låg energiförbrukning.

Sänkt förbrukning

Karl-Erik "Kalle" Welander på Expert Welander i Mariehamn demonstrerar en LCD-modell.

– På dagen när det är ljus behövs en bra bild och kontrasterna dras upp. I ett mörkt rum, på kvällen, behövs inte lika skarpa kontraster och förbrukningen kan sänkas. Den här LCD:n kommer ner i en förbrukning på 46 watt i timmen

Normalt drar LCD cirka 180 watt i timmen medan LED drar 130.

Peter Jansson tror att LED:en är det som så småningom dominerar på tv-marknaden.

– Det är fortfarande så nytt att priserna inte har hunnit sjunka så mycket och LCD går fortfarande bäst, men det verkar styra mot LED.

Text: CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Bland tunna skärmar. Peter Jansson på Elgiganten tror LED-tv:n dominerar på marknaden inom en snar framtid. Med LED-tekniken kan tv:n bli ännu tunnare än LCD:n.

Fakta/Plus och minus med Plasma, LCD och LED

Plasma

+ Djup svärta och i princip obefintlig responstid. Visar snabba rörelser utan att förlora detaljskärpa.
– Mycket hög energiförbrukning.

LCD

+ Drar mindre ström än plasman och rasat i pris sedan dess intåg på marknaden.
– Sämre kontraster och lägre responstid vilket gör att den kan ha problem med suddighet vid snabba, rörliga bilder.

LED

+ Bra kontraster och låg energiförbrukning.
– Prislappen.

OBS! Köper du via nätet från till exempel ett utländskt företag, tänk på att läsa igenom beskrivningen noga. Många apparater är inte anpassade för vårt skandinaviska digitala system. Finns inga garanti-kvitton kan det vara ett bortkastat köp.
Leverantörer och försäljare talar också om första och andra klas-

sens tv-apparater. Skärmarna har samma namn och beteckning, men olika underbeteckning. Underbeteckningen framgår ofta inte på nätet, vilket gör det omöjligt för köparen att veta om det är bättre eller sämre kvalitet. Ofta avgör prislappen. Bättre kvalitet och det är ofta lite dyrare. Fråga din återförsäljare om råd.

Källa: Intervjuer och återsökningsmaterial på internet.

Standard. I dag är det standard att ha en 40-tummare hemma. Folk reagerar inte längre över att det är en stor tv, säger Karl-Erik "Kalle" Welander på Expert i Mariehamn.